

פרשת בהעלותך

וידבר ה' אל משה במדבר סיני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים בחודש הראשון (ט, א)

וידבר ה' אל משה במדבר סיני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים בחודש הראשון

וברש"י בחדש הראשון, פרשה שבראש הספר לא נאמרה וכו' ולמה לא פתח בזו מפני שהוא גנותן של ישראל שכל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא הקריבו אלא פסח זה בלבד, ע"כ. ובתוס' (קידושין לז, ב ד"ה הואיל) הקשו אמאי באמת לא הקריבו פסח במדבר מלבד פסח דשנה השנית, ואי משום דבפסח נאמר ביאה והיינו לאחר ירושה וישיבה בארץ, א"כ זה דשנה השנית אמאי הקריבו וע"ש מש"כ בזה.

ונראה בזה עפמש"כ תוס' (פסחים ג, ב) דמי שאין לו קרקע בא"י פטור מראיה וכן מפסח ומשום כן לא עלה ריב"ב לעשות הפסח ע"ש. והנה האמנם דא"י מוחזקת לישראל מאבותיהם אך מ"מ קנין פירות עדיין לא היה בידם (וכמש"כ רש"י (בראישת יג, ז) עה"פ ויהי ריב בין רעי מקנה אברם וגו' דלא זכה אברם עדיין בארץ ע"ש וע"כ הכוונה לקנין פירות), ולפ"ז י"ל דכל כה"ג אכתי לא קרינן ביה ארצך ואי"ז ביאה ומשום כן לא הקריבו פסח מ' שנה, אמנם כ"ז הוא לאחר חטא המרגלים שבזה נגזר עליהם מ' שנה במדבר אך פסח דשנה השנית קדם לחטא המרגלים וכמבואר בגמ' (תענית כט) דחטא המרגלים היה בט' באב בשנה השנית, וכיון שכן הא רשאים היו באותה שעה לכבוש את א"י תיכף והקב"ה הבטיח להם שיכבשוה, וקי"ל (קידושין סב) כל שבידו לא חשיב דבר שלא בא לעולם ושפיר נחשבו כמי יש להם קרקע ומצו לעשות הפסח בשנה השנית.

מקור: ברכת פרץ להגרי